

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2005

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR
Švabinského 7, 851 01 Bratislava
Tel., fax: 02/63814987, 63814968, e-mail: zmpvsr@zmpvsr.sk

uplynulý rok bol pre našu organizáciu veľmi náročný, ale aj veľmi úspešný. Konalo sa Valné zhromaždenie, ktoré trend nastúpený pred štyrmi rokmi potvrdilo i na nasledovné obdobie. Bolo to obdobie výraznej aktivizácie našej organizácie, ktorá sa prejavila v zvýšení kvality práce v takmer všetkých oblastiach pôsobenia ZPMP v SR. Rozsah aktivít je zrejmý zo správy o činnosti, preto nechcem plytvať Vaším časom. Skôr by som sa zameral na našu členskú základňu – miestne organizácie ZPMP v regiónoch. Naším poslaním je pomáhať ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám bez ohľadu na vek, národnosť, vierovyznanie, rodinné zázemie, resp. členstvo v našich štruktúrach. Chceme, aby aj v živote ľudí s mentálnym postihnutím boli samozrejmosťou základné ľudské práva: aby mohli pracovať, vzdelávať sa, oddychovať, mať rodinný život a priateľov, aby boli akceptovaní takí, akí sú. Aj keď ich schopnosti a možnosti sú oproti ostatnej populácii obmedzené, pri vhodnej podpore sa dokážu plnohodnotne uplatniť v spoločnosti, ktorá im vytvorí primerané podmienky. Naplnenie ich práva na plnohodnotný život prostredníctvom zabezpečenia celoživotného vzdelávania, rozvoja pracovných zručností a sociálnych návykov vedie k ich samostatnosti, zvýšeniu sebavedomia, rozvoju osobnosti. Integrácia do spoločnosti nie je možná len izolovaným pôsobením na ľudí s mentálnym postihnutím. Tento cieľ je dosiahnuteľný len koordinovanou spoluprácou s ich rodinnými príslušníkmi, s inými mimovládnyimi organizáciami, odborníkmi, ale i miestnou samosprávou a štátnou správou, ktorí tiež potrebujú pokrok v myslení pri prekonávaní predsudkov brániacich v plnom uplatnení ľudských práv našej cieľovej skupiny. Počas akcií, organizovaných Republikovou centrálou sa zreteľne ukázali regióny, v ktorých je pomoc našej cieľovej skupiny zatiaľ príliš vzdialená. Preto ma v uplynulom roku najviac potešil rozbeh projektu vytvárania krajských informačno-poradenských a vzdelávacích centier v jednotlivých krajoch, ktoré verím, zaktivizujú občanov, ktorí budú chcieť pomôcť ľuďom s postihnutím v ich okolí tak, aby mohli žiť tak normálne, ako im to ich zdravotný stav dovoľí nielen vo väčších mestách, ale všade, kde to bude treba.

Zaradili sme sa medzi mimovládne organizácie Slovenska, ktoré pre odborný a profesionálny prístup k riešeným problémom rešpektujú štátne inštitúcie, orgány samosprávy, ale i partnerské MVO. Nie je to len našim už 25-ročným pôsobením na slovenskej scéne občianskych aktivít, ale najmä ľuďmi, ktorí nás na tomto fóre bezprostredne reprezentujú – pracovníkmi Republikovej centrály. Bez zveličovania možno povedať, že uvedené výsledky boli dosiahnuté najmä vďaka ich enormnému pracovnému vypätiu, mimoriadnej energii venovanej zdolávaniu prekážok byrokracie, presvedčaniu kompetentných o akútnej potrebe riešiť potreby našej cieľovej skupiny tu a teraz. Chcel by som preto poďakovať za ich úsilie a obetavosť, ale nielen im, ale aj stovkám dobrovoľníkov a aktivistov, ktorí nám pomohli posunúť občiansku spoločnosť o ďalší kúsok vpred.

Mgr. Ladislav Krajčovič, predseda ZPMP v SR

rok 2005 sa niesol v znamení pre nás významného jubilea – ZPMP slávalo **25 výročie** od svojho vzniku. Pri tejto príležitosti sme zorganizovali trojdňovú slávnostnú konferenciu, nad ktorou prevzala záštitu pani ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR Iveta Radičová. Na konferencii sa zišli dávni priatelia, známi, zástupcovia miestnych združení a mnohí významní hostia nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Slávnostnú atmosféru umocnili kultúrne vystúpenia umelcov. Spomínalo a hodnotilo sa, čo všetko sa za 25 rokov zmenilo v oblasti legislatívy, sociálnych služieb, či zamestnávania, hovorilo sa o postavení rodín.

Prvý deň konferencie patrilo sebaobhajcom, ktorí na nej nielen vystupovali s príspevkami, ale ju aj moderovali a viedli. Diskutovali o svojich právach, o možnostiach vzdelávania, zamestnávania, o otázkach bývania. Účastníci konferencie sa zhodli v tom, že sa urobil veľký kus práce vo všetkých regiónoch Slovenska, zároveň nás ďalšie množstvo práce čaká. Postavenie občanov so zdravotným postihnutím nie je také, aby sme mohli konštatovať, že už nie je potrebná ďalšia činnosť ZPMP a mnohé ich práva stále nie sú naplnené.

Ďalšou jubilejnou akciou bol desiaty ročník súťažnej prehliadky výtvarných prác umelcov s mentálnym postihnutím **Výtvarný salón ZPMP**, ktorý sa konal v Bratislave pod záštitou prvej dámy pani Ing. Silvie Gašparovičovej. Veľká účasť zo strany súťažiacich a hostí opäť potvrdila opodstatnenosť organizovania aktivít, ktoré nielen umožňujú seberealizáciu umelcov a zároveň odkrývajú ich vnútorný svet, ale sú aj komunikačným mostom medzi nimi a verejnosťou. Okrem tradičných činností a aktivít, ktoré ZPMP v SR organizuje každoročne, ako napr. **rekonštrukčno-integračné pobyty, vydávanie časopisu, poskytovanie poradenstva a vzdelávanie**, sme sa pustili do dvoch veľkých projektov. Prvý bol projekt **TESCO Charita roka 2005**, do ktorého sa zapojilo 41 združení a organizácií a v rámci ktorého sa organizovala verejná finančná zbierka pre občanov s mentálnym postihnutím vo všetkých regiónoch Slovenska.

Druhý, partnerský projekt, ktorý pokračuje aj v roku 2006 je podporený **ESF IS EQUAL** a jeho cieľom je podporiť rôznymi nástrojmi zamestnávanie občanov s mentálnym postihnutím, zvýšiť vplyv regionálnych združení a odbúrať diskrimináciu. Na projekte participuje 5 slovenských organizácií a organizácie zo Španielska a Talianska. Našou úlohou je vytvoriť inovátné nástroje a následne ich rozšíriť a implementovať v rôznych regiónoch.

I v roku 2005 sme pokračovali v rozvíjaní zahraničných vzťahov. Veľmi dobrú spoluprácu sme mali a máme s organizáciami **Lebenshilfe Marburg** a **Lebenshilfe Bördeland g. GmbH Staßfurt Nemecko**.

Nemecko, s ktorými realizujeme spoločné projekty zamerané na vzdelávanie aktivistov ZPMP a vznik regionálnych centier. Pokračovali sme v aktívnej spolupráci s **Inclusion Europe Brusel**, ktorej sme aj členom, participovali sme na projekte **Mainstreaming Mental Disability Policy**. Jeho cieľom je presadzovanie rovnakých príležitostí pre handicapovaných ľudí vo všetkých životných oblastiach a aktivitách. Zameriava sa na ich efektívnu účasť vo všetkých štádiách rozhodovania týkajúceho sa najdôležitejších oblastí a na zaangažovanie relevantných osôb a inštitúcií. Všetky partnerské projekty pokračujú aj v roku 2006.

ZPMP v SR rozvíjalo spoluprácu s mnohými organizáciami z neziskovej sféry, ale aj s vládnyimi a verejnými inštitúciami na Slovensku so zámerom naplňať stanovené ciele a vízie v rôznych oblastiach.

Kolektív pracovníkov Republikovej centrály v spolupráci s externými spolupracovníkmi a množstvom dobrovoľníkov splnil predsavzaté a náročné úlohy. Všetkým zainteresovaným patrí moje úprimné poďakovanie. Prácu, ktorú sme odvedli, by sme nemohli robiť bez finančnej podpory donorov a sponzorov. Všetkým im ďakujeme a želáme si, aby nám svoju priazeň zachovali aj naďalej.

Mgr. **Iveta Mišová**, riaditeľka Republikovej centrály ZPMP v SR

Správa o činnosti Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike (ZPMP v SR) za rok 2005

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike je dobrovoľná nezisková organizácia, ktorá má takmer 10.000 členov združených v 54 organizáciách ZPMP s právnou subjektivitou. Členovia sú ľudia s mentálnym postihnutím, ich rodičia, príbuzní, priatelia, známi, odborníci a sympatizanti.

Hlavným poslaním združenia je všeobecná podpora činností a opatrení, zameraných na pomoc deťom, mládeži a dospelým ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám bez ohľadu na to, či postihnúť, ich rodičia alebo opatrovníci sú členmi združenia.

ZPMP v SR je členom Inclusion International, Inclusion Europe, Národnej rady pre občanov so zdravotným postihnutím (NROZP v SR), Slovenskej humanitnej rady (SHR), Asociácie organizácií občanov so zdravotným postihnutím v SR (AOZPO v SR).

Najvyšším orgánom ZPMP v SR je Valné zhromaždenie. Výkonný orgán je Predsedníctvo ZPMP v SR: Mgr. Ladislav Krajčovič, predseda, JUDr. Zuzana Stavrovská, podpredsedníčka, Mgr. Ľubica Vyberalová, podpredsedníčka, členovia: PhDr. Alena Repiščáková, Mgr. Eva Števková, Mgr. Stefi Nováková, PhDr. Terézia Semaňáková, Mgr. Agi Zelená, Dušan Novák

Nezávislý kontrolný orgán je **Revízná komisia**: Ing. Daniela Kočišová, Viktória Nawalanyová, Milena Wagnerová

Výkonný aparát pre organizačnú, poradenskú, administratívnu, hospodársku, finančnú a projektovú činnosť je **Republiková centrála**:

Zamestnanci: Mgr. Iveta Mišová, riaditeľka, štatutárny zástupca, Mgr. Andrea Medvecová, PhD. (1-11/05, t.č. materská dovolenka), Mgr. Jana Brnová, RNDr. Júlia Roháčková, Gabriela Ryšánková, Róbert Wiesenganger (9-11/2005), Lenka Kačaliaková, Mgr. Halina Trubíniyová (čiasťočný úväzok), Mgr. Mária Fečková (čiasťočný úväzok).

Externí spolupracovníci v roku 2005:

JUDr. Zuzana Stavrovská, Mgr. Adriena Pekárová, Mgr. Marián Horanič, Mgr. Stefi Nováková, Kristína Lončeková, Zuzana Mišová, Katarína Šelestiaková, Mgr. Zuzana Mravíková, Mgr. Magda Papánková, Ing. Peter Kováčik, Martina Bartová, Ing. Eugénia Klaučová, Štefan Goldberger, Jana Muránska, RNDr. Mária Šimková, Mgr. Ladislav Krajčovič, Mgr. Janka Dacková, Maroš Gavroň, Zlatica Duszová

Sociálne poradenstvo a prevencia

Cieľom bolo poskytovanie sociálnej pomoci a podpory ľuďom s mentálnym postihnutím a tiež ich rodinám pri zvyšovaní kvality ich života, sociálnej integrácii a začlenení sa do primeraných spoločenských podmienok a pri presadzovaní ich práv a záujmov.

V súlade so zákonom č. 195/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov sme poskytovali sociálne poradenstvo pre rodiny s mentálne a kombinovane postihnutým členom, podporené dotáciou z Bratislavského samosprávneho kraja:

- **Individuálne poradenstvo** – osobne, písomne, telefonicky a prostredníctvom časopisu
- **Skupinové poradenstvo pre rodiny, dospelých občanov s mentálnym postihnutím**

Sociálne poradenstvo formou individuálnych konzultácií v zmysle zákona o sociálnej pomoci bolo zamerané najmä na riešenie sociálnej, ale i hmotnej núdze občanov s mentálnym postihnutím a ich rodín, na usmernenie pri voľbe a pri uplatňovaní foriem sociálnej pomoci, poskyt-

nutie informácií o novelách zákona o sociálnej pomoci, o sociálnom poistení, z občianskeho práva, zo zákona o rovnakom zaobchádzaní, zo zákona o zamestnanosti, zákonníka práce a ďalších súvisiacich predpisov. Medzi najžiadanejšie oblasti v rámci poradenstva patrili informácie o poskytovaní sociálnych služieb, najmä inovatívnych – riešenie otázok bývania – podporované a chránené bývanie, poskytovanie služieb v denných zariadeniach, riešenie situácie v oblasti zamestnávania – najmä týkajúce sa chránených dielní, poskytovanie kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a riešenie problémov pri porušovaní ľudských práv. Okrem občanov sa na nás obracali aj iné organizácie a študenti, ktorí potrebovali konzultovať a poradiť v problematike mentálneho postihnutia.

Skupinové poradenstvo sme poskytli pre dospelých občanov s mentálnym postihnutím, pre rodiny a pre zmiešané skupiny. Pri práci sme používali metódy skupinovej sociálnej práce. V prípade potreby sme prizvali ku konzultácii právničku, psychologičku alebo špeciálneho pedagóga. Zorganizovali a zrealizovali sme stretnutia rovesníckych skupín a sociálno adaptačné tréningy. Veľká časť bola venovaná ľudským právam, priamej a nepriamej diskriminácii a boju proti nej. Venovali sme sa rôznym témam – komunikácii, rozhodovaniu, odmietaniu, zdraviu, voľnočasovým aktivitám, priateľstvu, láske, rozdielom medzi ženami a mužmi, sebaobhajovaniu.

Skupinové poradenstvo pre rodičov a zmiešané skupiny sme realizovali na prednáškach a besedách podľa požiadaviek občanov. Najdôležitejšími témami boli dobrovoľnícka práca, potreby občanov s mentálnym postihnutím a ich rodín, poradenský proces – kde nájdem pomoc, možnosti pre vytváranie budúcnosti, posilnenie kompetencie pre svojpomoc, interpersonálna komunikácia a komunikačné zručnosti – praktické znalosti z oblasti verbálnej a neverbálnej komunikácie, asertívne správanie, sociálne interakcie, sloboda, zodpovednosť, voľba a rozhodnutie, vyjednávanie a riešenie konfliktov, etika v sociálnej práci.

Obhajoba práv a záujmov a sebaobhajovanie

Patrí medzi prioritné činnosti ZPMP v SR. Pripomienkovali sme návrhy noviel zákona o sociálnej pomoci, o zdravotnej starostlivosti, o sociálnom poistení, o službách zamestnanosti, o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele. Pokračovali sme v aktivitách zameraných na vznik nového zákona o sociálnoprávnej ochrane dospelých. Hlavným východiskom zákona všeobecne, má byť záujem o práva ľudí, ktorí nedokážu sami hájiť svoje záujmy, môžu byť zneužívaní vzhľadom na svoju neschopnosť racionálne zabezpečovať svoje potreby, chrániť existenčné podmienky. Prioritou zákona by mal byť princíp preventívneho pôsobenia na prostredie, v ktorom človek žije, ak je narušené tak, že potrebuje pomoc spoločnosti. Výsledkom aktivity bola prvá pracovná verzia návrhu zákona. Zmeny vo Vláde SR a následne rozhodnutie o predčasných voľbách spôsobili, že momentálne sa na príprave zákona nepracuje. Pripomienkovali sme návrh zákona o dlhodobej starostlivosti. ZPMP v SR vyjadrilo záporné stanovisko voči prechodu kompetencií v oblasti starostlivosti o občanov so zdravotným postihnutím z MPSVR SR na MZ SR.

Sebaobhajovanie

Pokračovali sme v intenzívnej práci zameranej na sebaobhajovanie. Dospelým občanom s mentálnym postihnutím sme poskytovali potrebnú mieru podpory, umožňujúcu predchádzať problémom v ich osobnom i verejnom živote a obhajovať vlastné práva. Rozvíjali sme schopnosti dorozumievať sa, vyjadrovať sa, vyjednávať alebo presadzovať vlastné záujmy, túžby, potreby a práva. Pre ľudí s mentálnym postihnutím je sebaobhajovanie jednou z možností, ako môžu dokázať, že sú rovnocennými partnermi a neoddeliteľnou súčasťou každej spoločnosti. Sebaobhajovanie vnímame ako integrálnu súčasť prípravy pre kvalitný život človeka s mentálnym postihnutím.

V dňoch 10. – 12. 11. 2005 sme zorganizovali konferenciu sebaobhajcov **Krok za krokom** pod záštitou pani ministerky Prof. Doc. PhDr. Ivety Radičovej, PhD.

Konferencie sa zúčastnilo prvý deň 144 osôb. Privítali sme medzi nami i významných hostí z verejného a politického života, ako aj verejnej a štátnej správy.

Mladí ľudia s mentálnym postihnutím – sebaobhajci – sa stali hlavnými aktérmi konferencie. Skupina desiatich sebaobhajcov a troch podporných osôb niekoľko týždňov pracovali na príprave obsahu konferencie. Konferencie sa zúčastnil Gengoux Gomez z organizácie Inclusion Europe z Belgicka, ktorý koordinuje projekt sebaobhajovania v Európe.

Sebaobhajci rozprávali o svojich názoroch, prianiach, postrehoch, snoch ale i o tom, ako sa im tieto práva premietli v ich životoch, čo sa im podarilo alebo nepodarilo. Okrem toho zastupovali i ľudí s postihnutím, ktorí sa konferencie nemohli zúčastniť z rôznych dôvodov.

Téma konferencie úzko súvisela s právami ľudí s mentálnym postihnutím na prácu, bývanie a vzdelávanie. O týchto témach sa rozprávalo v troch workshopoch, kde okrem iného navrhovali ako riešiť to, že niektoré práva sú ešte stále nenaplnené.

Druhý deň bol venovaný 25. výročiu založenia Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím. Počas tohto dňa účastníci bilancovali jednotlivé oblasti, ktoré sú dôležité pre človeka s mentálnym postihnutím a jeho rodinu. Venovali sa rodine, sociálnym službám, legislatíve, sebaobhajovaniu, práci, bývaniu, ale i voľnočasovým aktivitám. Jednotlivé príspevky boli zamerané na zhodnotenie situácie, aká bola na začiatku, čo sa im podarilo dosiahnuť a aké sú ich vízie do budúcnosti. Na druhý deň sa konferencie zúčastnilo 147 osôb – rodičov, občanov s mentálnym postihnutím, členov ZPMP, ale i zástupcov rôznych organizácií a úradov.

Projekt sebaobhajcov bol podporený Európskou komisiou.

Vzdelávanie - rozvoj ľudských zdrojov

Vzdelávací kurz **Dospelosť človeka s mentálnym postihnutím** sa konal v Republikovej centrále ZPMP v SR. Cieľom kurzu bolo poskytnúť rodičom najnovšie poznatky o dospelosti človeka s mentálnou retardáciou z psychického, sociálneho a biologického hľadiska. Účastníci získali okrem poznatkov aj základný prehľad o možnostiach osobnostného a sociálneho rozvoja a o príležitostiach pre integráciu do spoločnosti. Kurz prebiehal formou prednášok, zážitkových techník a diskusií v dňoch 8. 3., 5. 4., 12. 4., 30. 11., 14. 12. 2005.

Kurz **Sexuálna výchova občanov s mentálnym postihnutím** sa konal pre rodičov a odborníkov z Bratislavského kraja. Témami kurzu boli láska, partnerstvo, manželstvo, rodičovstvo, identifikácia do role ženy a muža, biologické otázky, charakter pohlaví, rozdelenie roly a úloh, vzájomné spoznávanie sa, konflikty, zmierenie, tehotenstvo, pohlavné zneužitie, schopnosť povedať nie, ochrana pred znásilnením, pohlavné choroby a pod. Kurzy sa uskutočnili v Republikovej centrále ZPMP v SR v termínoch 28. 1. – 30. 1., 18. 2. – 20. 2., 18. – 20. 3. 2005. V apríli v dňoch 21. – 22. 4. sme zrealizovali celoslovenský **seminár na tému ESF, IS EQUAL, EU projekty**. V auguste sme zrealizovali celoslovenský odborný seminár na tému sociálna pomoc.

Členovia miestnych ZPMP zadefinovali potrebu **školenia dobrovoľníkov** pre charitatívny projekt v spolupráci so spoločnosťou TESCO. Školenia sa uskutočnili: 5. 4. v Bratislave, 7. 4. v Prešove, 8. 4. v Košiciach, 11. 4. v Nitre, 14. 4. v Trenčíne, 2. 5. v Považskej Bystrici, 2. 5. v Novom Meste nad Váhom, 2. 5. v Leviciach a Senici.

Vzdelávanie pre aktivistov ZPMP a pre odborníkov bolo zamerané na profesionalizáciu a skvalitnenie ich práce v regiónoch. Uskutočnili sa kurzy: Základy sociálnych vedomostí a zručností v Bratislave 13. 4., 14. 4., 15. 4., 16. 4., v Košiciach 9. 5., 10. 5., 11. 5., 12. 5., 13. 5., Projektový manažment v Bratislave 3. 6., 4. 6., 21. 10., 22. 10., v Košiciach 17. 6., 18. 6., Politický lobing v Bratislave 12. 9., 13. 9., v Košiciach 16. 9., 17. 9., Etika v sociálnej práci v Bratislave 12. 12., 13. 12.

Telefonicke, listom a osobne sme poskytli 232 individuálnych konzultácií pre 162 občanov. Diskusií, nácvikov, tréningov, prednášok a seminárov sa v roku 2005 zúčastnilo 1243 osôb. Vzdelávanie finančne podporili Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Aktion Mensch e.V., Lebenshilfe Saachsen Anhalt a Lebenshilfe Marburg.

Partnerská spolupráca

Niekoľko inovatívnych nástrojov na podporu zamestnanosti občanov s mentálnym postihnutím

Pod týmto názvom sme v marci 2005 začali realizovať partnerský projekt, podporený prostredníctvom ESF IS EQUAL. Jeho cieľom je prispieť k znižovaniu nerovností na trhu práce, k podpore občanov s mentálnym postihnutím v oblasti zamestnanosti, posilneniu vplyvu regionálnych mimovládnych organizácií v oblasti naplňania rovnakého prístupu pre všetkých v rôznych oblastiach života a v oblasti boja proti diskriminácii.

Partneri projektu: ZPMP v SR, DSS Hestia, ZPMP v Petržalke, ZPMP Nádej v Košiciach, ZPMP v Prešove.

Cieľovou skupinou sú občania s mentálnym postihnutím v aktívnom veku, ďalej rodičia, opatrovníci a pracovníci zariadení sociálnych služieb.

Ciele projektu:

Rozvoj centier komplexných služieb komunitného charakteru zameraných na poskytovanie informačnej, poradenskej a vzdelávacej činnosti v Prešove a v Košiciach

V prvej etape sme zmapovali potreby občanov s mentálnym postihnutím a ich rodín v Prešovskom a Košickom kraji. V septembri až novembri sme zrealizovali 12 pracovných seminárov, ktoré sa uskutočnili v spolupráci s miestnymi ZPMP. Účastníkmi boli občania s mentálnym a viacnásobným postihnutím, rodičia, odborníci a zástupcovia miestnych samospráv a úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Uskutočnili sa 26. 9. v Kežmarku, 24. 10. v Bardejove, 25. 10. v Prešove, 26. 10. v Spišskej Novej Vsi, 27. 10. v Poprade, 14. 11. v Plešivci, 15. 11. v Košiciach, 16. 11. v Gelnici, 21. 11. v Stropkove, 22. 11. vo Vranove nad Topľou a vo Svidníku a 23. 11. v Novej Ľubovni. Výstupy zo seminárov, ako aj dotazníkov boli spracované a následne boli vydané brožúrky za Košický a Prešovský kraj samostatne.

Príprava a realizácia vzdelávacích kurzov a súvisiacich aktivít pre ľudí s mentálnym postihnutím a pre zamestnancov domovov sociálnych služieb pre občanov s mentálnym postihnutím

V období september – december sme tvorili vzdelávací program, ktorý rešpektuje individuálne potreby dospelých ľudí s mentálnym postihnutím, s cieľom osvojiť si profesijné zručnosti nevyhnutné pre začlenenie sa do pracovného prostredia. Na základe zmapovania vzdelávacích potrieb bol vytvorený modelový vzdelávací kurz, ktorý sa začal realizovať v januári 2006 v Bratislave a Prešove. Ďalšou zrealizovanou úlohou bol prieskum vzdelávacích potrieb zamestnancov DSS Hestia, na základe výsledkov ktorého bol vytvorený modelový kurz. Zamestnanci DSS predstavujú skupinu ľudí, ktorá má veľký vplyv a podiel na celkový rozvoj užívateľa ich služieb. Transformácia DSS prebieha aj v oblasti ľudských zdrojov. Je potrebné, aby v DSS pracoval preškolený personál, ktorý povedie človeka s mentálnym postihnutím k pracovnému výkonu a stimuluje ho k tvorbe pracovných návykov a sociálneho správania, ktoré mu v budúcnosti uľahčí jeho prechod do chráneného či nechráneného pracovného prostredia.

Vytvorenie Internetovej poradne a informačných databáz

Cieľom je vytvorenie komplexného systému informačného poradenstva a jeho ľahká dostupnosť. V rámci tejto aktivity sa v priebehu mesiacov júl – december začali práce na získavaní potrebných informácií do databáz a tvorba databáz podľa regiónov. Súčasťou databáz budú informácie z oblasti vzdelávania, legislatívy, sociálneho zabezpečenia a podporných sociálnych služieb, ktoré budú priebežne aktualizované.

Rozvoj nadnárodnej spolupráce

Cieľom projektu v tejto oblasti je rozvíjanie spoločných pracovných skúseností, vytvorenie profilu špecifického odborného pracovníka – sprostredkovateľa v procesoch sociálnej a pracovnej integrácie. Ďalšou úlohou je vytvoriť prenosný model „sociálnej farmy“, ktorá bude využívať skúsenosti z iných krajín a v neposlednom rade je to zdieľanie dobrej praxe v uplatňovaní metodiky budovania centier integrovaných služieb a vytvorenie nástrojov a metodiky boja proti predsudkom a diskriminácii. Prvé kontaktné stretnutie sa konalo v apríli 2005 v Bratislave, ďalšie stretnutie je naplánované na január 2006 v Bratislave.

Sociálne služby - chránené bývanie

Zariadenie chráneného bývania na Hanulovej ul. 3 v Bratislave – Dúbravke.

V januári 2005 prevzalo ZPMP v SR na základe zmluvy medzi ZPMP v Dúbravke správu bytu na Hanulovej ul. 3 a začalo poskytovať služby chráneného bývania. Bratislavský samosprávny kraj zaregistroval rozšírenie druhu sociálnej služby nášho združenia. Zastupiteľstvo Mestskej časti Dúbravka rozhodlo o zmene nájomcu, nová nájomná zmluva je účinná od 1. 5. 2005, uzatvorená medzi MČ Dúbravka a ZPMP v SR.

V zariadení chráneného bývania v roku 2005 boli poskytované služby – bývanie a dohľad pre 3 občanov s mentálnym postihnutím. Klientom boli vypracované programy osobného rozvoja, na základe ktorých asistenti pracovali na ich osobnostnom raste a na zlepšovaní ich schopností a zručností. Dohľad bol poskytovaný podľa potreby v popoludňajších, nočných a ranných hodinách, prípadne v čase osobného voľna. Medzi pravidelné činnosti spojené s chráneným bývaním patrilo vypracovanie rozpisu služieb asistentov, pomoc klientom s manažmentom osobnej asistencie, organizovanie stretnutí medzi asistentmi a zamestnancami DSS, priebežné nakupovanie a hospodárenie s peniazmi na stravu prostredníctvom pokladne klientov, pomoc s prípravou večere a raňajok podľa potreby, vypracovávanie čiastkových úloh podľa plánov osobného rozvoja, organizovanie pravidelných stretnutí s asistentmi a stretnutí s rodičmi podľa potreby, poradenstvo a supervízia asistentom, ekonomické a účtovnícke práce, komunikácia s MČ Bratislava Dúbravka – so sociálnym oddelením, komunikácia s dodávateľmi služieb a komunikácia s Bratislavským samosprávnym krajom.

Ovplyvňovanie postojov verejnosti

Časopis Informácie 2005

Vychádza pravidelne od roku 1993 vďaka finančnej podpore MPSVR SR. Hlavným cieľom je šíriť humánnu propagáciu a pozitívnu medializáciu o ľuďoch s mentálnym postihnutím. Druhým, nemenej dôležitým cieľom je poskytovať ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám informácie o zmenách v legislatíve.

V roku 2005 vyšiel 5-krát, z toho jedno dvojčíslo, v náklade 3000 kusov. Venovali sme sa tvorbe ľahko čitateľných textov pre ľudí s mentálnym postihnutím. Poukazovali sme na význam a dôležitosť zrozumiteľného a jednoducho písaného textu. Čitateľov sme informovali aj o tom, čo čaká Republikovú centrálu ZPMP v SR v roku 2005, písali sme o aktivitách v niektorých zariadeniach DSS, o radoostiach, ktoré prináša každodenný život. Mohli si prečítať o vzdelávacom kurze sexuálnej výchovy, ktorý bol venovaný odborníkom a rodičom. Informovali sme o zmenách v legislatíve, ktoré nastali v zákone o sociálnej pomoci, ako aj o nových pravidlách týkajúcich sa zdravotného poistenia, o osobnej asistencii.

Dvojstrana bola venovaná Európskemu fóru pre zdravotne postihnutých, informovali sme o aktivitách Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR. Dôležitou témou bol autizmus, ale aj konferencia Európa v akcii 2005. Predstavili sme aktivity projektu TESCO Charita roka 2005, informovali sme o projekte **Niekoľko inovatívnych nástrojov na podporu zamestnávania občanov s mentálnym postihnutím**. Čitatelia si prečítali o jubilejnom 10. ročníku Výtvarného salóna.

Vydali sme prezentačné materiály:

- Pohľadnica „Aj ty si iný/iná? Aj my sme iní, ale nie horší“
- Informačný leták o ZPMP v SR
- Inclusion Europe v spolupráci s nami vydala publikácie v slovenskom jazyku: **Európska smernica pre rovné zaobchádzanie v zamestnaní a povolani** v ľahko čitateľnom štýle

Výtvarný salón

Cieľom projektu bolo zviditeľnenie talentov a nadaných osobností, vyjadrenie pocitov, nálad, potrieb a túžob ľudí s postihnutím. Salón sa stal komunikačným mostom medzi nádejnými umelcami a verejnosťou. Finančne bol podporený Ministerstvom kultúry SR, prezidentom SR, sponzormi a zrealizovaný v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Jubilejný desiaty ročník výstavy sa konal v dňoch 14. októbra – 14. novembra 2005 v priestoroch MPSVR SR pod záštitou prvej dámy pani Ing. Silvie Gašparovičovej.

Porota pracovala v zložení: akademický maliar Pavol Kráľ, akademická maliarka Katarína Kuzmová, akademická maliarka Blanka Votavová, Mgr. Jana Detvajová a Mgr. Adriana Kaščáková. Do súťaže sa zapojilo 69 zariadení sociálnych služieb, škôl a miestnych ZPMP.

Ocenených bolo 34 jednotlivcov, 3 kolektívne práce. V roku 2006 zavedieme kategóriu fotografovanie, preto sme oslovili našich kolegov zo SPMP Praha, ktorí sa už niekoľko rokov intenzívne venujú fotografovaniu ľudí s mentálnym postihnutím. Zorganizovali sme seminár, na ktorom si účastníci mohli vyskúšať fotografické zručnosti nielen v exteriéri ale i v ZOO Bratislava a na vernisáži Výtvarného salóna. Na vernisáži bolo vystavených 25 fotografií, ktoré nafotili ľudia s mentálnym postihnutím z Prahy. Na vernisáži sa zúčastnilo do 200 ľudí, ďalších 170 navštívilo výstavu v sprístupnených termínoch.

Projekt TESCO Charita roka 2005

V priebehu roka sme v spolupráci so spoločnosťou TESCO STORES SR realizovali projekt, ktorého súčasťou bola verejná finančná zbierka v 5 Obchodných domoch a 28 Hypermarketoch spoločnosti TESCO STORES po celom Slovensku. Do zbierky sa zapojilo 33 miestnych ZPMP, 2 kolektívni členovia ZPMP, 4 stredné školy a základné školy, 2 iné neziskové organizácie. Pred začatím zbierky sme vyškolili dobrovoľníkov v 9 mestách po celom Slovensku. V máji sa konala tlačová konferencia k zahájeniu verejnej finančnej zbierky v Bratislave. Zúčastnili sa na nej Rádio Regina, Rádio Expres, SRO – publicistika, regionálne vysielanie, Petržalské noviny, Večerník, Harmónia, TREND, Mama a ja, Bájecná žena, Humanita, Nový čas pre ženy. 10. 6. 2005 sme zrealizovali benefičnú akciu Deň krivých zrkadiel. Okrem zástupcov združenia na nej vystúpili skupiny Planet caravan, speváčka Anka Repková, skupina Prorock. Počas akcie sme rozdávali krivé zrkadlá, zorganizovali sme sprievodné aktivity, maľovali sme na zrkadlá, informovali sme o ľuďoch s mentálnym postihnutím, rozdávali sme propagačné materiály.

Počas zbierky sme sa zúčastnili stretnutí s primátormi v Nitre, Prešove, Trenčíne a Bratislave. V novembri sme zorganizovali celoslovenské stretnutie, na ktorom prebehlo záverečné hodnotenie a prezentácia výsledkov zbierky. Jednotlivé združenia prezentovali svoju prácu počas zbierky, hodnotili klady i zápory a spoluprácu so zamestnancami obchodných domov a hypermarketov. Zbierka bola medializovaná v časopise Humanita ako aj v regionálnych týždenníkoch a regionálnych televíziách. Komunikáciu s regionálnymi médiami si zabezpečovali miestne ZPMP. Za pozitívum považujeme zapojenie samotných ľudí s mentálnym postihnutím do zbierok. Verejnosť sa mohla viac dozvedieť o ich živote, ale i práci a záľubách. Do zbierky bolo zapojených 40 koordinátorov za jednotlivé miestne ZPMP a organizácie a 200 dobrovoľníkov.

Vybrané finančné prostriedky budú použité na nákup rehabilitačných a kompenzačných pomôcok, na vzdelávacie a voľnočasové aktivity, ako aj na zorganizovanie rekondično-rehabilitačných pobytov pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Rekondično-rehabilitačné pobyty

Vďaka finančnej podpore Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR sme zorganizovali 3 rekondično-integračné pobyty, na ktorých sa zúčastnilo 130 osôb.

Všeobecne boli zamerané na tréning schopností komunikácie, sebaaprezentácie, asertivity, podporu a rozvoj sebaobhajcovských schopností, tréning v oblasti ľudských práv, prípravu na samostatný život a poskytovanie individuálneho a skupinového sociálneho poradenstva dospelým občanom s mentálnym postihnutím.

Na pobyte v Bystrej okrem rozvoja komunikácie a sociálnych zručností veľa aktivít smerovalo k podpore motoriky a hybnosti a celkovému rozvoju motorickej koordinácie. Denné aktivity mali nielen relaxačný, ale aj vzdelávací charakter. Terapeuticko-rehabilitačne pôsobili mnohé pripravené podujatia športového charakteru. V tejto súvislosti sa využili prírodné zdroje v okolí. Účastníci navštívili Národný park Nízke Tatry, niektorí sebaobhajci dokonca vystúpili na Chopok. Na pobyte sa konalo stretnutie redakčnej rady, ktorá pripravovala

číslo časopisu sebaobhajcov TO SME MY.

Aj pobyt v Rajeckých Tepliciach bol zameraný na tréning schopností komunikácie a sebaaprezentácie. Denné aktivity mali i športový charakter. Pestré hry, ktoré pripravovali nielen asistenti ale aj samotní ľudia s mentálnym postihnutím, boli veľmi obľúbené a zamerané na aktívne trávenie voľného času. Využívali sa prírodné zdroje v okolí. Po zaujímavom dennom programe sa rozprávalo o snoch, problémoch, prianiach. Program sa tvoril podľa nápadov a potrieb každého. Nechýbal tanec – všeobecne obľúbený, futbal, bazén, rozhovory.

Pobyt v Turčianskych Tepliciach bol zameraný na rozvoj sociálnych zručností, tréning hygienických návykov. Ľudia s mentálnym postihnutím mali možnosť rozhodovať sa sami za seba, mali možnosť dozvedieť sa, čo prináša samostatné bývanie a samostatný život. Trénovali si samoobsluhu pri obliekaní, komunikačné zručnosti, učili sa samostatne vystupovať, vyjadrovať svoje názory, potreby, problémy, ale aj to, z čoho mali radosť. Nechýbali športové aktivity, prechádzky do okolia, túry. Na všetkých pobytoch pracovali dobrovoľníci, bez ktorých by sa aktivity nemohli zrealizovať a patrí im úprimná vďaka nás všetkých.

Zahraničné vzťahy

ZPMP v SR je od roku 1994 riadnym členom medzinárodnej organizácie Inclusion International, ktorá má poradný hlas v OSN. Z členstva pre nás okrem iného vyplývajú možnosti zúčastňovať sa na medzinárodných stretnutiach, konferenciách v zahraničí, na Slovensku, ale aj komunikovať prostredníctvom internetu či e-mailu. Od mája 2003 sme členom Inclusion Europe, vďaka čomu môžeme aktívne ovplyvňovať politiku a vstupovať do riešenia otázok týkajúcich sa občanov s mentálnym postihnutím v Európe.

Zúčastnili sme sa medzinárodnej konferencie **Európa v akcii 2005** v Prahe. Ústredným motívom konferencie bol život ľudí s mentálnym postihnutím uprostred komunity. V referátoch z jednotlivých krajín sa hovorilo o aktuálnej situácii služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím, hľadali sa riešenia, prinášali príklady dobrej praxe, navrhovali opatrenia na zlepšenie situácie. Konferencia bola prístupná aj pre sebaobhajcov – ľudí s mentálnym postihnutím.

Nadviazanie pracovnej spolupráce a výmenu skúseností priniesla účasť na medzinárodnom seminári **Dialóg medzi Východom a Západom, sieťovanie ako stratégia do budúcnosti** v Nemecku. Témami v pracovných skupinách boli politické a ekonomické východiská pre pracovné zaradenie ľudí s mentálnym postihnutím, interkulturálne kompetencie a manažment kooperácie, chránené dielne a výstavba modelov pre prácu s ľuďmi s MP.

V septembri nás navštívili zástupcovia z Lebenshilfe Marburg a z Lebenshilfe Bördeland g.

GmbH Staßfurt Nemecko. Uskutočnilo sa pracovné stretnutie v rámci spoločného projektu **Rozvoj kapacity a posilnenie štruktúry ZPMP v regiónoch**, na ktorom sa bližšie špecifikovali podmienky spolupráce a konkretizovali sa pravidlá fungovania a realizácie spoločného projektu. Uskutočnil sa seminár o politickom lobingu v Bratislave a Košiciach.

V rámci spolupráce s Inclusion Europe na projekte **Mainstreaming Mental Disability Policy**, sme vyslali pána Dušana Nováka ako zástupcu ľudí s mentálnym postihnutím na školenia expertov do Budapešti a do Bruselu v júni a v septembri. V septembri sa uskutočnilo stretnutie sebaobhajcov v Jakubove, na ktorom okrem Dušana Nováka aktívne participoval aj zástupca IE. Uskutočnili sme tiež niekoľko pracovných stretnutí so zástupcami Inclusion Europe na pôde Európskeho parlamentu, ale aj na domácej pôde.

V apríli sme zorganizovali stretnutie s partnermi zo Španielska a Talianska, s ktorými máme uzavretú nadnárodnú spoluprácu v rámci projektu EQUAL **Niekoľko inovatívnych nástrojov na podporu zamestnanosti občanov s mentálnym postihnutím**.

V októbri sme v rámci výstavy výtvarných prác zorganizovali seminár **Učíme sa fotografovať** v spolupráci s partnermi zo SPMP Praha.

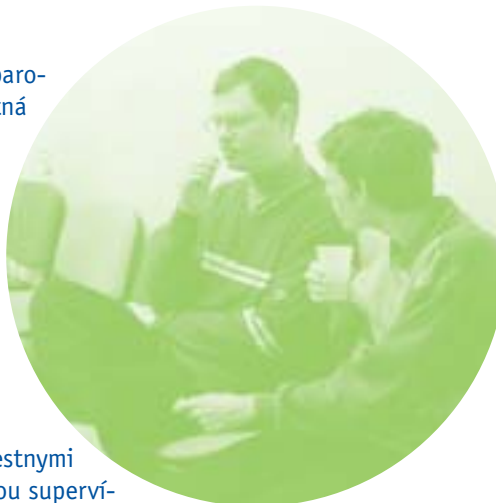
Bratislavský samosprávny kraj začal proces komunitného plánovania sociálnych služieb. ZPMP v SR vstúpilo aktívne aj do tohto procesu ako účastník v pracovnej skupine za zdravotne postihnutých občanov.

Ďalšie dôležité stretnutia a aktivity

Zúčastnili sme sa:

- stretnutia s prezidentom SR p. Ivanom Gašparovičom, ktoré organizovala Slovenská humanitná rada,
- Valného zhromaždenia Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR,
- seminárov Komunitného plánovania, ktoré organizoval BSK,
- seminárov NROZP v SR o diskriminácii,
- konferencie Sociofóra,
- konferencie APZ n.o. o zamestnávaní,
- výstavy NON Handicap Incheba,
- navštívili sme Radničkine trhy.

Počas celého obdobia sme spolupracovali s miestnymi ZPMP, Občianskym združením Inklúzia, Asociáciou supervízorov a sociálnych poradcov, Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR, Radou pre poradenstvo v sociálnej práci, Slovenskou humanitnou radou, Nadáciou Krajina harmónie, Asociáciou organizácií zdravotne postihnutých občanov, Spoločnosťou Downovho syndrómu, Lígou za duševné zdravie, Radou vlády pre problematiku občanov so zdravotným postihnutím, platformou Sociofóra, Verejným ochrancom práv, Slovenským helsinským výborom, MPSVR SR, MK SR, MF SR, MZ SR, MŠ SR, Úradom vlády SR, krajskými úradmi, okresnými úradmi, domovmi sociálnych služieb, špeciálnymi základnými školami, samosprávnymi krajmi, odbornými učilišťami, Pedagogickou fakultou UK v Bratislave, Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy, samosprávami, Americkou ambasádou, Slovenským strediskom pre ľudské práva, poslancami Národnej rady Slovenskej republiky, Divadlom z pasáže Banská Bystrica, neziskovými organizáciami Prima, Aktiva Bratislava, TK Danube Bratislava, firmami Media group, s.r.o., Bratislava, Typocon, s.r.o., Bratislava

Súvaha k 31. 12. 2005 v tis. SK

AKTÍVA

účet	popis	suma
21	Stavby	351
22	hnuteľné veci	
82	Oprávky k hnut.vec.	
Za triedu		455
211	Pokladne	27
213	Stravné lístky	5
221	Bankové účty	844
Za triedu		876
311	Odberatelia	59
314	Poskytnuté preddavky	5
381	Náklady budúcich období	
Za triedu		64
Aktíva celkom		1395
PASÍVA		
231	Krátkodobé úvery	300
Za triedu		300
321	Dodávateľia	9
336	Odvody do poisťovní	-1
347	Ostatné dotácie	-5116
379	Iné záväzky	3
383	Výdavky budúcich období	17
384	Výnosy budúcich období	4906
Za triedu		-182
911	Kapitálové fondy	1194
956	Sociálny fond	2
931	HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK	81
Za triedu		1277
Pasíva celkom		1395

Výsledovka k 31. 12. 2005 v SK

NÁKLADY

účet	popis	suma
501	Spotreba materiálu	246
502	Spotreba energie	33
Za skupinu 50		279
511	Oprava a údržba	10
512	Cestovné	243
513	Náklady a reprezent.	10
518	Ostatné služby	2173
Za skupinu 51		2436
521	Mzdové náklady	1987
524	Odvody do poisťovní	416
527	Zák.sociálne náklady	37
Za skupinu 52		2440
532	Daň z nehnuteľností	3
538	Ostatné dane a popl.	6
Za skupinu 53		9
546	Dary	2237
547	Ostat.finanč.náklady	29
549	Ostatné náklady	62
Za skupinu 54		2328
551	Odpisy majetku	55
552	Zostat.cena pred.maj.	73
Za skupinu 55		128
Náklady celkom		7620
VÝNOSY		
601	Tržby za vl.výrobky	53
602	Tržba za služby	329
Za skupinu 60		382
644	Úroky	7
645	Kurzové zisky	4
647	Ostatné výnosy	7296
649	Ost.finančné výnosy	11
Za skupinu 64		7318
Výnosy celkom		7700

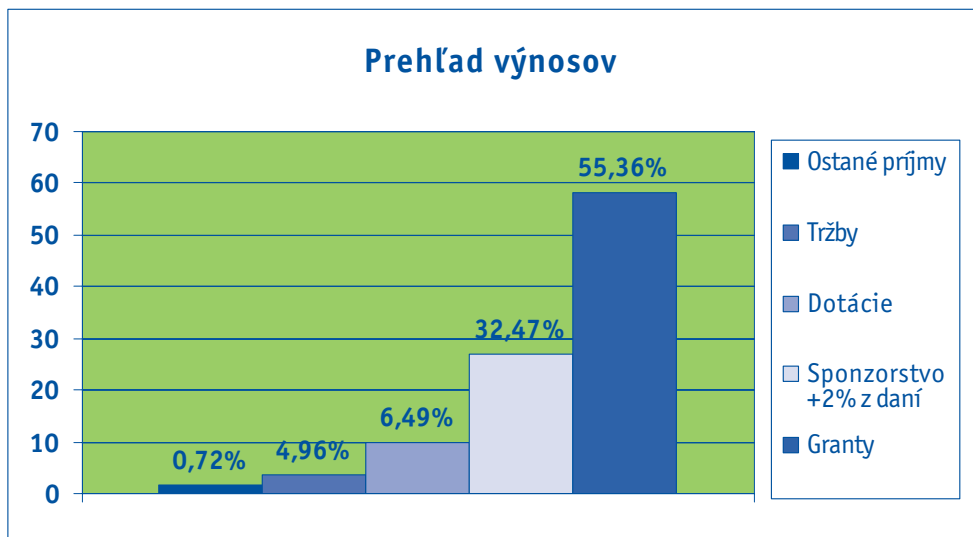
Komentár • Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR vedie podvojnú účtovníctvo. Náklady i výnosy sa sledujú podľa jednotlivých zdrojov, t.j. sledujú sa v rámci jednotlivých grantov a dotácií.

2 % z daní • Do výnosov roku 2005 boli zahrnuté i nevyčerpané zdroje z roku 2004 a to vo výške 351 578,20 Sk.

Dotácie • Všetky dotácie boli zúčtované a vyčerpané do 31. 12. 2005.

Granty • V roku 2005 boli účtované granty zdrojovo. Do výnosov boli preúčtované iba časti grantov, ktoré boli vyčerpané.

Všeobecne • ZPMP v SR viedlo účtovníctvo v súlade s právnymi normami Slovenskej republiky. Pohľadávky a záväzky sa evidovali v nominálnych hodnotách. V roku 2005 sme účtovali v cudzích menách a prepočítavali denným kurzom Národnej banky Slovenska. Odpisy majetku sme uskutočnili podľa zákona o dani z príjmov č. 595/2003 Z.z. novelizovaného k 1. 1. 2004 a 1. 1. 2005. Dňa 31. 12. 2005 sme vykonali fyzickú inventúru majetku a inventarizácie všetkých účtov zo súvahy. Všetky podklady sú k nahliadnutiu v Republikovej centrále ZPMP v SR na Švabinského ulici č. 7 v Bratislave.

Správa revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2005

Revízna komisia je orgánom ZPMP v SR, v súčasnom zložení bola zvolená na Valnom zhromaždení ZPMP v SR v Bratislave 22. – 23. apríla 2005.

Predsedníčka: Ing. Daniela Kočíšová
 Členovia: Viktória Nawalanyová, Milena Wagnerová

Povinnosti revíznej komisie vymedzujú Stanovy ZPMP v SR. Revízna komisia ZPMP v SR pôsobí ako nezávislý kontrolný orgán, sleduje a kontroluje dodržiavanie stanov, činnosť a hospodárenie ZPMP v SR.

1. Dodržiavanie stanov ZPMP v SR

Stanovy ZPMP v SR nadobudli platnosť schválením Valným zhromaždením ZPMP v SR v Trenčíne 25. mája 2001. Činnosť ZPMP v SR bola v súlade s platnými stanovami.

2. Činnosť ZPMP v SR

Hlavným poslaním ZPMP v SR je podpora činností a opatrení zameraných v prospech detí, mládeže a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín.

Činnosť ZPMP v SR sa zameriava na oblasti:

- prevencia a sociálne poradenstvo,
- predkladanie návrhov a pripomienok na zlepšenie starostlivosti o ľudí s mentálnym postihnutím štátnym orgánom,
- rozvoj ľudských zdrojov,
- publikačná činnosť,
- sociálne služby a ich inovácia,
- spolupráca s verejnou správou, s organizáciami tretieho sektora a so súkromným sektorom, s medzinárodnými a nadnárodnými organizáciami,
- ovplyvňovanie postojev verejnosti k ľuďom s mentálnym postihnutím.

Sociálne poradenstvo sa zameriava na oblasť včasnej starostlivosti, rehabilitácie, predškolskej a školskej starostlivosti, denných stacionárov, ambulantných a poradenských služieb, zabez-

pečovanie pracovných príležitostí, chránených pracovísk, podporovaného a samostatného zamestnávania, podporovaného a chráneného bývania, pomoci rodine, mobilnej starostlivosti, voľného času a klubovej činnosti. Poradenstvo sa poskytuje individuálne a skupinovo. V prípade potreby sa konzultuje s ďalšími odborníkmi a organizáciami.

V priebehu legislatívneho procesu boli iniciatívne predkladané návrhy a pripomienky k novele Zákona o sociálnom poistení, Zákona o zamestnanosti. Obhajoba práv a záujmov ľudí s mentálnym postihnutím je úloha trvalého charakteru.

Za účelom skvalitnenia práce zamestnancov, dobrovoľníkov i členov miestnych združení sú organizované kurzy, školenia, semináre a vzdelávacie aktivity. ZPMP v SR usporadúva a zabezpečuje prednášky, semináre, konferencie a sympóziá, kongresy a výstavy prác svojich členov. V roku 2005 bola organizovaná pri príležitosti 25. výročia vzniku ZPMP v SR celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou **Krok za krokom**, 10. ročník celoslovenskej súťažnej prehliadky výtvarných prác ľudí s mentálnym postihnutím **Výtvarný salón ZPMP 2005**.

Veľmi úspešne prebiehala i práca so sebaobhajcami v dvoch skupinách. Chránené bývanie funguje bez problémov, boli vypracované individuálne plány rozvoja klientov.

V rámci publikačnej činnosti ZPMP v SR vydáva časopis Informácie, odborné publikácie, stará sa o podporu vydávania beletrie venovanej problému ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín. Vydávaním odborných brožúrok a manuálov, ktoré sú určené širokému okruhu čitateľov, je pozitívne ovplyvňovaný postoj verejnosti k ľuďom s mentálnym postihnutím.

V roku 2005 bolo uskutočnených niekoľko projektov, ktorých finančné prostriedky prispievajú ku stále sa zvyšujúcej kvalite a podpore činnosti zameranej na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám – projekty z prostriedkov MPSVR SR, MK SR, Miestneho úradu mestskej časti Karlova Ves, Miestneho úradu mestskej časti Petržalka, Bratislavského samosprávneho kraja, Americkej ambasády, nádacie Pontis, International Women's Club, Aktion Mensch a Lebenshilfe Saachsen Anhalt Nemecko, Lebenshilfe Marburg Nemecko, Slovenskej humanitnej rady, TESCO Charita roka 2005.

Členovia revíznej komisie sú prizývaní na zasadnutia orgánov ZPMP v SR, najmä predsedníctva. Predsedníctvo ZPMP v SR bolo zvolené na Valnom zhromaždení ZPMP v SR 22. – 23. apríla 2005, predsedom je Mgr. Ladislav Krajčovič. Predsedníctvo sa stretáva na svojich pravidelných zasadnutiach, z ktorých vyplývajú úlohy a uznesenia. Tieto sa plnia v stanovených termínoch, čo kontroluje vždy aj nasledujúce zasadnutie Predsedníctva ZPMP v SR. O úlohách trvalého charakteru sa priebežne na zasadnutiach referuje. Účasť členov predsedníctva na zasadnutiach je primeraná. Priamu činnosť ZPMP v SR zabezpečuje Republiková centrála ZPMP v SR, ktorej riaditeľkou je Mgr. Iveta Mišová.

3. Hospodárenie ZPMP v SR

Revízia hospodárenia ZPMP v SR za rok 2005 bola vykonaná 24. 3. 2005 a revízna správa predložená riaditeľke RC ZPMP 24. 3. 2005.

Účtovníctvo RC ZPMP robila v roku 2005 kvalifikovaná účtovníčka.

Pri kontrole revíznou komisiou neboli zistené žiadne závady. Činnosť a hospodárenie ZPMP v SR je v súlade so stanovami ZPMP v SR. Organizačný a rokovací poriadok Predsedníctva ZPMP v SR a organizačný poriadok RC ZPMP v SR je dodržiavaný.

Predsedníčka: Ing. **Daniela Kočíšová** v.r.,
Členovia: **Viktória Nawalanyová**, **Milena Wagnerová** v.r.

ZPMP v SR ďakuje všetkým sponzorom, dobrovoľníkom a podporovateľom za aktívnu pomoc a spoluprácu v roku 2005.

Finančne a materiálne nás podporili: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo kultúry SR, Kancelária prezidenta SR, Bratislavský samosprávny kraj, Nadácia Pontis, Deutsche Behindertenhilfe Aktion Mensch e.V. Bonn, Nemecko, Lebenshilfe Bördeland g. GmbH Staßfurt Nemecko, Lebenshilfe Marburg Nemecko, Inclusion Europe, Slovenská humanitná rada, Miestny úrad Petržalka, Miestny úrad Karlova Ves, Americká ambasáda, MVO servis – Trust program, Európsky sociálny fond – IS EQUAL

Právnické a fyzické osoby: firma Fax copy, DANONE s.r.o., Trnava, BAGMASTER-SK,s.r.o., Bratislava, MECOM a.s., Humenné, DAVAY spol. s.r.o., Bratislava, UNILEVER SLOVENSKO, spol. s.r.o., Bratislava, Tatranská mliekareň, a.s., SUPER PEK, a.s., Bratislava, PNEUMAT INTERNATIONAL, s.r.o., Dunajská Streda, TESCO STORES SR, a.s., PM Zbrojníky, s.r.o., LAUBR-SPORT SK, s.r.o., Partizánske, FKH ELECTRONIC, a.s., Trstená, VÚB, a.s., Bratislava, Avon cosmetic, Vydavateľstvo IKAR, Spojené cestovinárne SR, s.r.o., Petržalka, Slovenská grafia, Palma-Tumys, Kníhkupectvo Artfórum, Bratislava, Dom Svitania Jakubov, GEM TEX Schiesser group, ZUŠ na Podjavorinskej ul. v Bratislave, Agentúra D & D, ZPMP Kežmarok, Detský súbor Hviezdička, Oravský Podzámok, Spoločnosť Downovho syndrómu, Anton Fabuš – Fabuš, Borčice, Matej Vaško, Stanislav Šotník, Pavol Juhás, Michaela Hrnčiarová, Nicole Chovancová, Vladimír Jurík, Oľga Lajčiaková, Helena Hamarová, Zdenka Jančígová, Dáša Ivanová, Silvia Neúročná, Zuzana Stavrovská,

Ďakujeme organizátorom a dobrovoľníkom za ich nezištnú pomoc na rekondično-integračných pobytoch, pri Výtvarnom salóne, pri Dni krivých zrkadiel, za technickú a administratívnu pomoc:

Igorovi Francovi, Denise Frátrikovej, Kataríne Hanzelovej, Vladimírovi Holúbekovi, Soni Holúbkovej, Terézii Holúbkovej, Jane Hrabcovej, Zuzane Chovancovej, Kataríne Kavuličovej, Katke Kordulákovej, Stanislavovi Kortišovi, Viere Krakovskej, Martine Lajdajovej, Marekovi Lutišanovi, Lee Lyhajovej, Zuzane Marčákovéj, Matejovi Masarykovi, Pavlovi Mikolkovi, Kataríne Polákovéj, Silvii Krišpínskej, Lukášovi Puchovskému, Alexandre Ščasnovičovej, Lucii Haraslínovej, Mgr. Tomášovi Laššákovi, Agáte Kapovej, Viere Pašenovej, Alexandre Darákovéj, Ine Šofrankovej, Alexandre Wittnerovej, Marošovi Gavroňovi, Anne Hurajtovej, Janke Dackovej, Anne Šofránkovej, Alene Gavroňovej, Mgr. Igorovi Dackovi, Helene Ďuranovej, Zuzane Jurišovej, Mgr. Mariane Valušovej, Eugénii Wittnerovej, Pavlovi Bičovi, Mirke Bulejkovej, Márii Čepákovéj, Jánovi Dančovi, Ing. Vladimírovi Frančekovi, Michalovi Izakovičovi, Veronike Jandovej, Martine Jarolímovej, Eve Literákovéj, Romanovi Mikušovi, Zuzane Mišovej, Jane Grajcerovej, Kataríne Šelestiakovéj, Anne Škultétyovej, Barbore Tomanovej, Petre Vrbíkovej, Mgr. Adele Žilkovej PhD, Ing. Michalovi Žilkovi, Ing. Ondrejovi Buranskému, Edite Kohutovičovej, Ing. Edovi Kruzslíkovi, Miroslavovi Mišovi, Ľube Čukanovej, Veronike Tolnayovej, Blanke Votavovej, Janke Kerekretyovej, Zuzane Kerekretyovej, Martinovi Tacsikovi, Martine Jarolímovej, Mgr. Magde Papánkovej, Patrícii Garajovej, Anke Repkovej, skupine Planet caravan a Prorock.

Annual report of the Association for Help to People with Intellectual Disability in the Slovak Republic (ZPMP in SR) for 2005

The Association for Help to People with Intellectual Disability in the Slovak Republic is a voluntary non-profit organization having ca. 10.000 members associated in 54 ZPMP organizations with a separate legal personality. The members are persons with intellectual disability, their parents, relatives, friends, acquaintances, professionals, and sympathisers.

The main message of the Association is all-around support for the activities and measures focused on children, young people and adults with intellectual disability and their families, regardless of their membership or non-membership in the Association.

ZPMP in SR is a member of Inclusion International, Inclusion Europe, National Council for Persons with Disability (NROZP in SR), Slovak Humanitarian Board (SHR), and Association of Organizations of Persons with Disability in SR (AOZPO in SR).

The supreme body of ZPMP in SR is the General Assembly. The executive body is the Presidium of ZPMP in SR: Mgr. Ladislav Krajčovič, president, JUDr. Zuzana Stavrovská, vicepresident, Mgr. Ľubica Vyberalová, vicepresident, nad the members: PhDr. Alena Repiščáková, Mgr. Eva Števková, Mgr. Stefi Nováková, PhDr. Terézia Semaňáková, Mgr. Agi Zelená, Dušan Novák

An independent audit is provided by **the Audit Commission:**

Ing. Daniela Kočíšová, Viktória Nawalanyová, Milena Wagnerová

The management of organizational, counseling, administrative, economic, financial and project related activities is provided by **the National Head-Office:**

Employees: Mgr. Iveta Mišová, director, statutory representative,

Mgr. Andrea Medvecová, PhD. (1-11/05, maternity leave), Mgr. Jana Brnová, RNDr. Júlia Roháčková, Gabriela Ryšánková, Róbert Wiesenganger (9-11/2005), Lenka Kačaliaková, Mgr. Halína Trubíniyová (part-time), Mgr. Mária Fečíková (part-time).

External coworkers in 2005:

JUDr. Zuzana Stavrovská, Mgr. Adriena Pekárová, Mgr. Marián Horanič, Mgr. Stefi Nováková, Kristína Lončeková, Zuzana Mišová, Katarína Šelestiaková, Mgr. Zuzana Mravíková, Mgr. Magda Papánková, Ing. Peter Kováčik, Martina Bartová, Ing. Eugénia Klaučová, Štefan Goldberger, Jana Muránska, RNDr. Mária Šimková, Mgr. Ladislav Krajčovič, Mgr. Janka Dacková, Maroš Gavroň, Zlatica Duszová

Social counseling and prevention

Our aim was to provide social aid and support for persons with intellectual disability and their families in order to raise their life quality, social integration and inclusion into appropriate social conditions, and to fight for their rights and interests.

In compliance with the Act No. 195/1998 of Digest in the wording of later regulations we have provided social counseling for families of persons with intellectual or multiple disabilities, supported by a grant from the Bratislava Regional Self-Government.

- **Individual counseling** - personally, in writing, by telephone, and through printed media

- **Group counseling for families, adult persons with intellectual disability**

Social counseling in a form of individual consultations in the sense of the Act on social aid was focused in particular on social issues and poverty

of persons with intellectual disability and their families, on selection of appropriate forms of social aid, on information about the amendments to the Act on social aid; Act on social insurance; civil law; Act on equal treatment; Act on employment; Labor Code; and other related regulations. The most demanded issues included social services, in particular the innovative ones – supported and sheltered housing, services provided in day-care centers, employment services – in particular sheltered workshops, provision of compensation for social impact of severe health related disability, and infringement of human rights. We were addressed not only by the citizens but also by other organizations and students, who needed consultation and advice on the issues of intellectual disability.

Group counseling has been provided for adult persons with intellectual disability, families, and mixed groups. We used the methods of group social work. If necessary, we invited for consultations also lawyers, psychologists or special pedagogues. We have organized peer group meetings and social adaptation trainings. A great part of counseling work was devoted to human rights, direct and indirect discrimination and fight against it. We have been dealing with various topics – communication, decision making, rejection, health, free time activities, friendship, love, male and female differences, self-advocacy.

Group counseling for parents and mixed groups has been offered in public discussions according to the demand. Major topics included the work of volunteers, the needs of persons with intellectual disability and their families, the counseling process – where to look for help, opportunities for the future, self-help competency development, interpersonal communication and communication skills – practical training of verbal and nonverbal communication, assertiveness, social interactions, freedom, responsibility, selection and decision making, negotiation and conflict solution, ethics in social work.

Advocacy for rights and interests and self-advocacy

It belongs to the priorities of ZPMP in SR. We have annotated the drafts of amendments to the acts on social aid, on health care, on social insurance, on employment services, on social and legal child protection, and on social guardianship. We have continued with the activities focused on the origination of a new bill on social and legal protection of adult persons. The main focus of the bill should be on the rights of persons, who are not able to advocate their interests themselves. They can be abused due to their incapability to rationally secure their needs and to protect their living conditions. The priority of this law should be the principle of preventive action towards the environment where the person is living, if the environment is so bad that help is needed from the society. The activities resulted in the first draft of the bill. The changes in the Slovak Government and the following decision on an earlier date of parliamentary elections have stopped the work on the bill. We annotated the bill on long-term care. The ZPMP in SR expressed a negative opinion of the transition of competences in the field of care for disabled persons from the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of SR to the Ministry of Health of SR.

Self-advocacy

We have continued with the work focused on self-advocacy. Adult persons with intellectual disability were given the necessary support to prevent problems in their personal and social lives and to defend their rights. We have developed their communication and negotiation skills and their capability to advocate their interests, desires, needs and rights. For persons with intellectual disability self-advocacy is a way to prove that they are equal partners and an inseparable part of the society. We perceive self-advocacy as an integral part of the preparation of persons with intellectual disability for high quality lives.

From 10th – 12th November 2005 we have organized the **Step by Step** conference of self-advocates, endorsed by the Minister Prof. Doc. PhDr. Iveta Radičová, PhD.

There were 144 participants in the first conference day. Among the guests were also some celebrities, politicians, and government representatives.

Young people with intellectual disability – self-advocates have become the main actors in the conference.

A group of ten self-advocates and three supportive persons was working hard on the conference preparation. In the conference participated also Gengoux Gomez from Inclusion Europe, Belgium, who has coordinated the self-advocacy project in Europe.

Self-advocates were speaking about their views, desires, opinions, dreams, but also how the rights have reflected in their lives, their achievements and failures. They represented also the persons with intellectual disability, who could not take part in the conference for various reasons.

The conference topic was closely related to the right of persons with intellectual disability to work, housing, and education. Those topics were treated in three workshops, where some proposals were raised to solve the situation with some rights still not fulfilled.

The second conference day was devoted to the 25th anniversary of the Association for Help to People with Intellectual Disability. During that day the participants have balanced particular fields important for persons with intellectual disability and their families. They discussed the issues of family, social services, legislation, self-advocacy, work, housing, and free time activities. Particular contributions were focused on the evaluation of the starting situation, the achievements, and future vision. In the second day the conference was attended by 147 participants – parents, persons with intellectual disability, ZPMP members, but also representatives of various organizations and authorities.

The self-advocacy project was endorsed by the European Commission.

Education – development of human resources

The education course **Adulthood of Persons with Intellectual Disability** took place at the National Center of ZPMP in SR. The aim of the course was to provide the parents with the latest knowledge about the adulthood of persons with mental retardation from psychical, social, and biological point of view. The participants have also learned about the possibilities of personal and social development and opportunities for integration into the society. The course included lectures, experience learning and discussions. The sessions took place on 8. 3., 5. 4., 12. 4., 30. 11., 14. 12. 2005.

The course **Sexual Education of Persons with Intellectual Disability** was organized for parents and professionals from the Bratislava region. The topics covered love, partnership, marriage, parenthood, identification with male and female roles, biological issues, gender characters, division of roles and tasks, acquaintance making, conflicts, reconciliation, pregnancy, sexual abuse, ability to say no, rape prevention, sexually transmitted diseases, etc.. The lessons took place at the National Center of ZPMP in SR from 28. 1. – 30. 1., 18. 2. – 20. 2., 18. 3. – 20. 3. 2005.

From 21st – 22nd April we have successfully organized a national **seminar on the ESF, IS EQUAL, EU projects**. In August we administered a national seminar on the topic of social aid.

The members of local ZPMP organizations have defined a need for **volunteers training** for the charity project implemented in cooperation with the Tesco retail chain. The training took place Bratislava on 5. 4., in Prešov on 7. 4., in Košice on 8. 4., in Nitra on 11. 4., in Trenčín on 14. 4., in Považská Bystrica on 2. 5., in Nové Mesto nad Váhom on 2. 5., and in Levice and Senica on 2. 5.

Education for ZPMP activists and professionals was focused on the profesionalization and improvement of their work on regional level. The following courses were organized: Basic Social Knowledge and Skills in Bratislava 13. 4., 14. 4., 15. 4., 16. 4., in Košice 9. 5., 10. 5., 11. 5., 12. 5., 13. 5., Project Management in Bratislava 3. 6., 4. 6., 21. 10., 22. 10., in Košice 17. 6., 18. 6., Political Lobbying in Bratislava 12. 9., 13. 9., in Košice 16. 9., 17. 9., Ethics in Social Work in Bratislava 12. 12., 13. 12.

In 2005 we provided 232 individual consultations to 162 citizens by telephone, in writing or personally. Discussions, trainings, lectures, and seminars were attended by 1243 persons.

Education activities were financially supported by the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of the SR, Aktion Mensch e.V., Lebenshilfe Sachsen Anhalt, and Lebenshilfe Marburg.

Cooperation with partners

Several Innovative Tools of Employment Support for Persons with Intellectual Disability

Under the above title we have started a partnership project supported from the ESF IS EQUAL in March 2005. The aim is to contribute to equal treatment on the labor market, to support persons with intellectual disability in the field of employment, to raise the influence of regional non-governmental organizations in order to achieve equal treatment for all people in various spheres of life and to fight against discrimination. The project partners are: ZPMP in SR, DSS Hestia, ZPMP in Petržalka, ZPMP Nádej in Košice, ZPMP in Prešov.

The target group covers the persons with intellectual disability in productive age, their parents, caregivers, and social service professionals.

Project objectives:

Development of centers providing complex community based services focused on information, counseling and education activities in Prešov and Košice.

In the first phase we have mapped the needs of persons with intellectual disability in the regions of Prešov and Košice. From September to November we have organized 12 working seminars in cooperation with the local ZPMPs. The participants were persons with intellectual and multiple disability, parents, professionals, and representatives of the local self-government and offices of labor, social affairs and family. The seminars took place on 26. 9. in Kežmarok, 24. 10. in Bardejov, 25. 10. in Prešov, 26. 10. in Spišská Nová Ves, 27. 10. in Poprad, 14. 11. in Plešivec, 15. 11. in Košice, 16. 11. in Gelnica, 21. 11. in Stropkov, 22. 11. in Vranov nad Topľou and in Svidník, and 23. 11. in Nová Ľubovňa. The results of seminars and questionnaires were summarized and published in two separate brochures, one for the Košice region and the other one for the Prešov region.

Preparation and delivery of education courses and related activities for persons with intellectual disability and social service personnel of homes for persons with intellectual disability

In the time period from September to December we have developed an education program, meeting particular needs of adult persons with intellectual disability, which is aimed at the training of professional skills necessary for the inclusion in the working environment. Based on the mapping of education needs we have developed a model education course, which was piloted in Bratislava and Prešov in January 2006. Another task, which we have completed, was the identification of education needs for the employees of DSS Hestia home with social services for persons with intellectual disability. Based on the results we have developed a model course. The personnel of homes with social services have a great influence on the development of their clients. The transformation of homes with social services involves also human resources. Homes with social services need appropriately trained personnel, who will lead the persons with intellectual disability to such working capacity, skills and social behavior, which will enable them the transition to a sheltered or non-sheltered working environment in the future.

Creation of Internet counseling and information databases

The aim is to create a complex, easy-to-use information and counseling system. In the period from July to December we have started to collect the necessary data and to create databases for particular regions. The databases will include information on education, legislation, social security and supportive social services, which will be updated from time to time.

Transnational cooperation

The project aim in this field is to develop a common work experience and to create the profile of a specific professional – mediator in the processes of social and occupational integration. Another task is to create a universal “social farm” model, using the experience from various countries. And last but not least to share the best practice in building the centers of integrated services and creation of tools and methods to fight prejudice and discrimination. The first contact meeting took place in Bratislava in April 2005. The next meeting is scheduled to take place in Bratislava in January 2006.

Social services – sheltered housing

Sheltered housing facility in Hanulova Street No.3, Bratislava - Dúbravka

In January 2005 the ZPMP in SR in compliance with the contract of ZPMP in Dúbravka took up the management of the apartment in Hanulova Street No. 3 and started to provide sheltered housing services. The extended social services by our Association were entered in the register at the Bratislava regional self-government. A new leasehold contract between the local self-government in Bratislava-Dúbravka and ZPMP in SR has been in force since May 1st, 2005.

In 2005 the facility has provided housing and supervision for 3 persons with intellectual disability. For each client a personal development plan has been elaborated as a basis for the assistant in the work on the client’s personal growth, capacity development and improvement of skills. Supervision has been provided according to the needs in the afternoon, at night, in the morning, or during the clients’ personal free time. Regular activities related to sheltered housing included scheduling of the assistant’s work; helping the clients with personal assistance management; organization of meetings between the assistants and employees of the sheltered housing facility; regular shopping; management of the client’s boarding costs through a common purse; helping with breakfast and supper preparation, if necessary; definition of partial tasks in compliance with personal development plans, or organization of regular meetings with the assistants and meetings with parents, if necessary; counseling and supervision by the assistants; costing and accounting; communication with the local self-government in Bratislava-Dúbravka – i.e. social department; communication with service providers and communication with the regional self-government.

Raising public awareness

Information newsletter 2005

It has been issued regularly since 1993 thanks to financial support from the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of SR. The main aim is to raise public awareness and provide for a positive medialization of people with intellectual disability. The second, but equally important aim is to provide information on legislation amendments for persons with intellectual disability and their families.

In 2005 five issues, one of them a double issue, were published with a circulation of 3000 pieces. We have created simple easy-to-read texts for people with intellectual disability. We have pointed to the importance of easy-to-understand written texts. We have informed the readers about the plans of the National Center of ZPMP in SR for 2005 and about the activities of particular sheltered housing facilities, as well as about the joys of everyday life. The readers could read about the sexual education course for professionals and parents. We have brought information on the amendments to the Act on social aid, as well as on the latest regulations of healthcare insurance and personal assistance.

A double page was devoted to the European Forum for Persons with Disability; we have informed about the activities of the National Council for Disabled Persons in SR. Important topics included also autism and the Europe in Action 2005 conference. We have also introduced our activities within the TESCO Charity 2005 project, and we have informed about the project Several Innovative Employment Support Tools for Persons with Intellectual Disability. The readers could also read about the 10 years jubilee of Fine Arts Salon.

We have published the following presentation materials:

- Postcard „Are you also different? We are different, but not worse.”
- Information flyer about ZPMP in SR
- Inclusion Europe in cooperation with our Association published a Slovak version of the **European Directive for equal treatment in employment and occupation** in an easy-to-read language

Fine Arts Salon

The project aim was to show the talents and to express feelings, moods, needs and desires of the persons with disability. The Salon has created a communication bridge between the artists and the public. The project received financial support from the Ministry of Culture of SR, the President of SR and several sponsors and was executed in cooperation with the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of SR. The 10 years jubilee exhibition took place from 14th October – 14th November 2005 in the spaces of the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of SR under of the patronage of the First Lady Ing. Silvia Gašparovičová.

The jury consisted of the academic painters Pavol Kráľ, Katarína Kuzmová, Blanka Votavová, Mgr. Jana Detvajová, and Mgr. Adriana Kaščáková. The competition entries came from 69 facilities of social services, schools, and local ZPMPs.

There were 34 individual and 3 collective price awards.

In the 2006 exhibition we shall open also a photography category. Therefore, we have addressed our colleagues from SPMP Prague, who have been devoted to making photographs of persons with intellectual disability for several years already. We have organized a seminar, where the participants had the opportunity to practice their photographic skills not only in the exterior, but also in the Bratislava Z00 and in the Fine Arts Salon Vernissage. Exhibited in the Vernissage were 25 photographs made by persons with intellectual disability from Prague. There were 200 participants in the Vernissage, and the exhibition was seen by another 170 visitors in the next days.

TESCO Charity 2005 project

During the year we have implemented in cooperation with TESCO STORES SR a project of public money raising in 5 department stores and 28 hypermarkets throughout the whole territory of Slovakia. In the money raising participated 33 local ZPMPs, 2 collective ZPMP members, 4 high and elementary schools and 2 other non-profit organizations. Before money raising, we have trained volunteers in 9 Slovakian cities. In May a press conference took place on the occasion of beginning the public money raising in Bratislava. The press conference was attended by Radio Regina, Radio Expres, Slovak Radio – publicity, regional broadcasting, Petržalské noviny, Večerník, Harmónia, TREND, Mama a ja, Báječná žena, Humanita, Nový čas pre ženy. On June 10th, 2005 we organized a charity event – The Day of False Mirrors. Besides the Association representatives there was a music performance of the group Planet Caravan, the singer Anka Repková and the group Prorock. During the performance we have given out false mirrors, organized various activities, painted the mirrors, informed about people with intel-

lectual disability, and handed out promotion materials.

During the money raising we took part in meetings with the mayors of Nitra, Prešov, Trenčín, and Bratislava.

In November we organized a national meeting, where we carried out the final evaluation and presentation of the money raising results. Particular ZPMP organizations presented their money raising activities, evaluated positive and negative sides and their cooperation with the supermarket employees. The money raising was promoted through the Humanity magazine, regional weekly newsletters and regional TV broadcasting. The communication with regional media was provided by local ZPMPs. We consider the participation of persons with intellectual disability in money raising positive. The public could learn more about their lives, work and interests. In the money raising participated 40 coordinators for particular ZPMPs and organizations, as well as 200 volunteers.

The collected money will be used to purchase rehabilitation and compensation aids, to organize education and free time activities, and to organize rehabilitation and reconditioning camps for persons with intellectual disability.

Reconditioning and rehabilitation camps:

Thanks to a grant from the Ministry of Labor, Social Affairs and Family of SR, we have organized 3 reconditioning and integration camps, attended by 130 persons.

They were focused on communication, self-presentation, assertiveness training, promotion and development of self-advocacy skills, training in the field of human rights, preparation for independent living, and provision of individual and group social counseling for adult persons with intellectual disability.

Besides the development of communication and social skills, many activities during the camp in Bystrá were focused on motor coordination training to enhance overall motor skills. The activities served not only relaxation but also education. There were also many sport activities with therapeutic and rehabilitation effects. For this purpose we have used natural resources. The participants visited the Low Tatra National Park, some self-advocates even reached the top of the Chopok peak. In the camp there was also a meeting of the editorial board preparing the issue of the self-advocate's magazine IT'S US.

Also the camp in Rajecké Teplice was focused on communication skills and self-presentation training. There were daily sports activities too. Various games, prepared not only by the assistants but also by the persons with intellectual disability themselves were very popular and focused on active leisure, using natural resources in the surroundings. After interesting activities during the day, there used to be discussions about dreams, problems and desires. The program was scheduled with respect to the ideas and needs of all participants. Of course, there was also dancing, football, swimming, and discussions.

The camp in Turčianske Teplice was focused on social skills development and consolidating hygienic habits. The persons with intellectual disability had the opportunity to decide for themselves, they could learn what independent housing and living would bring them. They have trained self-dressing and communication skills, they learned to express their views, needs, problems, but also their joys. There were also sports activities, walking and nature tours. Volunteers have been of great help in all camps. We are very obliged to them for their work, as many activities could not take place without them.

Foreign relations

Since 1994 ZPMP has been a regular member of Inclusion International, which has an advisory vote in the UN. The membership gives us the right to participate in international meetings,

conferences abroad and in Slovakia, but also to communicate through internet or e-mail. From May 2003 we have become a member of Inclusion Europe, so we can directly influence the policy and contribute to the solution of the issues related to the persons with intellectual disability in Europe.

We have taken part in the international conference **Europe in Action 2005** in Prague. The central topic was the life of persons with intellectual disability in a community. The papers from various countries treated the present situation of services for people with intellectual disability and looked for solutions, showing examples of the best practice, suggesting measures to improve the situation. The conference was open also to self-advocates – persons with intellectual disability.

New cooperation agreements and experience exchange resulted from our participation in the international seminar – **Dialogue Between East and West, Networking as a Strategy for Future** in Germany. The topics in particular working groups covered political and economic issues of the employment of persons with intellectual disability, intercultural competences and cooperation management, sheltered workshops, and development of models for the work with persons with intellectual disability.

In September we have welcomed a visit of the Lebenshilfe Marburg and Lebenshilfe Sachsen Anhalt representatives from Germany. They came to a working meeting in the framework of the common project – **Capacity Development and ZPMP Structure Consolidation in Regions**. The cooperation conditions were specified in detail and the rules of the project implementation were defined. A seminar on political lobbying took place in Bratislava and Košice.

In the framework of the cooperation with Inclusion Europe on the **Mainstreaming Mental Disability Policy** project we have delegated Mr. Dušan Novák as a representative of the persons with intellectual disability to the trainings of experts in Budapest and Brussels in June and September. In September a meeting of self-advocates took place in Jakubov, where, besides Dušan Novák, actively participated also an IE representative. We had also several working meetings with the Inclusion Europe representatives on the European Parliament soil as well as on domestic soil.

In April we have organized a meeting with our partners from Spain and Italy for the transnational cooperation within the EQUAL project **Several Innovative Tools of Employment Support for Persons with Intellectual Disability**.

In October in the framework of a fine arts exhibition we have organized the seminar **We Learn to Photograph** in partnership with the SPMP Prague.

The regional self-government of Bratislava has started a process of social services community planning. The ZPMP in SR has actively entered this process as a member in the group of citizens with disability.

Other important meetings and activities

We have participated in:

- the meeting with the President of SR Mr. Ivan Gašparovič, which was organized by the Slovak Humanitarian Council,
- General Assembly of the National Council of Persons with Disability in SR (NROZP in SR),
- Community Planning seminars organized by the regional self-government of Bratislava,
- seminars on discrimination, organized by NROZP v SR,
- Socioforum conference,
- conference on employment, organized by the Agency for Supported Employment (APZ),
- NON Handicap Incheba exhibition,
- and we have visited the fair “Radničkine trhy”.

During the whole year we have worked in cooperation with local ZPMPs; Inklúzia civil association; Association of Supervisors and Social Counsellors; National Council of Persons with

Disability in SR; Board for Counseling in Social Work; Slovak Humanitarian Council; Harmony Land Foundation; Association of Organizations of Persons with Disability; Down Syndrome Society; League for Mental Health; Socioforum, Ministry of Labor, Social Affairs and Family SR, Ministry of Culture SR; Ministry of Finance SR; Ministry of Health SR; Government Office SR; regional authorities; district authorities; facilities of social services; special elementary schools; regional self-government; professional schools; Pedagogic Faculty of Comenius University in Bratislava; Municipality of Bratislava; local self-governments; Embassy of the U.S.A.; and sponsors.

We wish to acknowledge the professionals, students and volunteers, who helped fulfill the priorities of our activities.

